

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ „Св.Иван Рилски“ – гр.РАДНЕВО

Утвърдил:

Директор:

инж.Мария Колева

Съгласно заповед № 917/14.09.2020 г

на директора на ПГ „Св.Иван Рилски“

гр.Раднево

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

за учебната 2020/2021 година

Въведение

Настоящата програма е в съответствие с целите залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на ПГ „Св.Иван Рилски“ – гр.Раднево за превенция на ранното напускане на образователната система:

СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА (2013-2020)

ПЛАН ЗА 2020 – 2021 Г. ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА (2013-2020) г.

В Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020). преждевременно напускане на училище е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социалноикономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България. Необходими са широкообхватни мерки, насочени към осигуряване на: Успешен преход между различните степени

на образование, гъвкави и успешни възможности за преждевременно напусналите да продължат обучението си в системата на училищното образование с цел придобиване на ключови компетентности, разнообразни форми на обучение, признаване и валидиране на резултати от неформално обучение и информално учене, добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно. Един от факторите за преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз, който има за цел да подпомогне училищата в усилия им за справяне с това явление институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България. Необходими са широкообхватни мерки, насочени към осигуряване на: успешен преход между различните степени на образование, гъвкави и успешни възможности за преждевременно напусналите да продължат обучението си в системата на училищното образование с цел придобиване на ключови компетентности, разнообразни форми на обучение, признаване и валидиране на резултати от неформално обучение и информално учене, добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно. Един от факторите за преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз, който има за цел да подпомогне училищата в усилия им за справяне с това явление.

Рискове:

Преждевременното напускане на училище води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование. Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напускане на училище върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната в средносрочен и дългосрочен план, поради което данните за дела на преждевременно напусналите образователната система в България не трябва да успокояват, а да насърчават изпълнението на всеобхватна и интегрирана политика за превенция на явлението, както и за неговото преодоляване там, където съществува.

При изготвянето на програмата се отчитат:

1. Ролята на цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни;

2. Сътрудничество в образователните институции за насърчаване на позитивната училищна култура, работата в екип в рамките на училищната общност;
3. Координираните мерки на всички нива;
4. Проследяване на напредъка на ниво училище.

Настоящата Програма конкретизира изброените стратегическите и нормативни документи в три основни направления:

1. **Превенция на преждевременното напускане на училище в ПГ "Св. Иван Рилски"** – анализ на причините, водещи до отпадане от училище и напускане на образователната система
 - идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на училище с оглед ограничаване на последиците от тях
 - плануване на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от отпадане;

2. Интервенция срещу преждевременното напускане на училище чрез:

2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите.

2.2. Утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество

2.3. Кариерно ориентиране и консултиране.

3. Политики за компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на училище

- Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждеременно напусналите я ученици

- завръщане на преждеременно напусналите училище към формалната система на образование .

- създаване на възможности за самостоятелно учене с цел признаване на резултати;

- Кариерното ориентиране и консултиране съдействат за информиран избор на образователен и професионален път от семейството и детето, засилват мотивацията за оставане в училище и придобиване на образователна степен.

ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ:

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

1. Икономически причини;

2. Социални причини;
3. Образователни причини;
4. Етнокултурни причини;
5. Институционални причини;
6. Причини, свързани със здравния статус;

Социално-икономически причини:

Лошото качество на живот на определени социални слоеве; ниските доходи – невъзможност за покриване на разходите, поради задължение да гледа по-малкия си брат/сестра; използване на детето, непосещаващо училище като трудов ресурс, ранно съжителство и др.

Образователните причини:

затрудненията при усвояване на учебния материал; слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище; наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители ;

Етнокултурни причини:

по-ранното встъпване в брак; по-ниска ценност на образованието;

Психологически причини:

Чувство за неуспех;

Отчуждение от натрупания училищен опит, неувереност в себе си;

Самовъзприемане: „нямах късмет“, „не ми провървя“, усещане за ограничен контрол върху събитията;

Институционални причини:

Като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата и учениците в образователната система.

Причини, свързани със здравния статус:

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в

общообразователните училища. Рисковете за преждевременното напускане на училище са свързани с недостатъчна подготовка на детските градини и училищата за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование.

Анализ на ситуацията

В ПГ “Св.Иван Рилски” през настоящата учебна година се обучават 235 ученика от три етноса. Училището разполага с добра материална база, с педагогически кадри, които полагат усилия учениците да бъдат задържани в училище и да преодоляват трудностите в обучението.

През миналата 2019 – 2020 учебна година отпаднаха 9 ученици, но не можем да кажем, че няма и други застрашени от отпадане. Поради липса на интерес или слаби постижения в учебната дейност допускат неизвинени отсъствия. Имат лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, както и голям брой слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане.

Като потенциални фактори предшествващи отпадането, бяха идентифицирани следните причини: Трудна адаптация към изискванията в училище; липса на интерес към учебния процес и нежелание да се посещава училище; затруднения при усвояване на учебния материал и слаби постижения; проблемна семейна среда. Човешкият ресурс е факторът, който има най-силно влияние върху проблема за преждевременното напускане от училище. Предлагане на качествено образование и повишаване мотивацията на учениците за учене с цел въздействие върху намаляване на отсъствията и превръщане на училището в желана територия, поставя пред педагогическата колегия изискване за повишаване квалификацията на учителите.

Целева група на програмата: Ученици от VIII до XII клас, които са застрашени от отпадане по различни причини, за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа. Включва всички ученици от училището като обект на превенция.

SWOT - Анализ

Силни страни:

- Квалифицирани учители
- Интерактивни методи на обучение
- Извънкласни дейности
- Възможности за личностни изяви на учениците
- Комуникация на учениците с партньори на бизнеса и участие в съвместни инициативи

- Създаване на приятелска среда
- Добра материална база
- Работа по проекти

Наличие на изработени индивидуални програми за преодоляване на обучителните трудности, допълнително обучение

Слаби страни:

- Липса на регистър на ученици застрашени от отпадане
- Недостатъчна подкрепа от страна на учителите
- Недостатъчна роля на ученическия съвет за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане
- Недостатъчно мотивирани учители за справяне с проблема
- Недостатъчна ефективност на взаимодействието „учители – родители“
- Относително голям брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците

Възможности:

- кандидатстване по различни програми, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности
- ранно идентифициране на децата в риск
- нови форми за по-голямо ангажиране на родителите
- ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище
- обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училище
- разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране и чрез активна работа със семейството

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Обща цел:

Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище .Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от напускане на ученици от училище.

Подцели:

1. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност
Индикатор за постигане – неизвинени и извинени отсъствия (намаляване)
2. Създаване на положителни нагласи към учебния процес
Индикатор за постигане – успехът на застрашените ученици
3. Подобрени резултати от обучението, измерими от НВО и ДЗИ, входно ниво и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитие на всеки ученик.

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок на изпълнение	Индикатори
I. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ БРОЯ НА БЕЗПРИЧИННИТЕ ОТСЪСТВИЯ, ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ И ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ			
1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление			
Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците/ ежемесечни справки, писма/	Директор	М. септември 2020.	Бр.отсъствия Бр.преместени ученици
Инициране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище чрез изработване на табла и брошури	Класни ръководители	През цялата година	Брой табла Брой брошури
Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании. Отбелязване на: Световния ден на водата, Деня на Земята, състезания, участие в благотворителни кампании организирани в училището	Класни ръководители	През цялата година	Брой извършени проверки
Дейности на класния ръководител: Разработва при необходимост план за действие относно ученик, допуснал голям брой безпричинни отсъствия, застрашен от отпадане. Съвместна работа с отдел „Закрила на детето“, ДПС, ЦОП, МКБППМН	Класни ръководители	ежемесечно	Брой разработени планове Брой докладни записки Брой удостоверения за преместване и характеристики Брой уведомления
Провежда индивидуални консултации с ученици и техните родители съобразени с техните проблеми	Класни ръководители	2020-2021 г	Брой проведени общи родителски срещи и индивидуални консултации

Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в електронния дневник	Директор	2020-2021г	Брой извършени проверки
Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители - анализ и оценяване на рисковите фактори за отпадане на ученици – ученици със слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия, набелязани мерки от класни ръководители	Директор	2020-2021г	Брой извършени проверки Брой проверени обекти
Актуализиране на регистъра на ученици, застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: изготвяне на списък, изготвяне на карта за всеки ученик	Класни ръководители	2020-2021г	Изготвен 1 бр.регистър Бр.карти
Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности	Ръководители на групи	2020-2021г	Брой обхванати ученици
Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище			
Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждеременно напускане на училище	Директор	Юни – 2021 г.	Брой обучени, брой извършени обучения
Иновативност при преподаване на материала чрез електронни уроци, интерактивни методи	Учителите	2020-2021г	Брой проведени открити уроци

Планиране и реализиране на ориентирано към потребностите на всеки ученик обучение	Учителите	2020-2021г	Брой извършени проверки
Анализиране на: резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати; резултатите получени от оценяването на входните и изходните равнища	Учителите	2020-2021г	Брой изготвени анализи
Достъп до качествено образование за ученици със СОП			
Подобряване възможностите за обучение на ученици със СОП -осигуряване на допълнителна подкрепа -прилагане на единна методика за оценяване	Учителите, работещи с ученици със СОП Ресурсните учители	2020-2021г.	Брой разработени Индивидуално-образователни програми
ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността			
Включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничество с училищното ръководство: създаване на екипи от учители и родители за организиране дейности за осмисляне на свободното време на учениците чрез изява в предпочитана дейност, отбелязване на традиционни празници, обичаи, обреди; активно включване на родители в подготовката и провеждането на училищни мероприятия;	Директор, учители	2020-2021г	Брой инициативи Брой включени родители

Сътрудничество с различни институции - МКБППМН, ДПС, Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”.	Директор, класни ръководители	2020-2021г	Брой срещи
Утвърждаване на индивидуално и групово наставничество			
Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Класни ръководители	2020-2021г	Брой планирани дейности
Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици	Класни ръководители	2020-2021г	Брой инициативи
Участие и ангажираност на учениците в живота на класа и училището			
Актуализиране състава на ученическия съвет чрез включване и на ученици с прояви на агресия, с отсъствия и с наложени наказания		април 2021г.	Брой ученици
Инициране създаването на съвет на класа.	Класни ръководители	Октомври 2020г.	Брой създадени съвети
Включване на ученици с прояви на агресия, с отсъствия и наложени наказания в провеждането на извънкласни и извънучилищни дейности	Класни ръководители, учители	2020-2021г.	Брой ученици
ОТЧЕТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И МЕРКИТЕ ПО ПРОГРАМАТА ЗА НАМАЛЯВАНЕ БРОЯ НА БЕЗПРИЧИННИТЕ ОТСЪСТВИЯ, ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ			
Изготвяне на отчети за изпълнение на програмата.		2020-2021г	Брой отчети

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Програмата е създадена на основание чл.263 ,а.п. ,т.8 от ЗПУО и е приета на Педагогически съвет с протокол №14/14.09.2020г.

Програмата подлежи на актуализация при необходимост или промени в нормативната база.